

Ivan Rajović

BILJANA ERIĆ/ Reč je nož, a ljubav je osećaj/

PUPČANA METAFIZIKA ČULNOG I BEZGLASNOG

Knjiga Biljane Erić „Reč je nož, a ljubav osećaj“, zapravo je zbornik metafizičkih pesničkih zapisa o svetu i ženi u njemu. U najlepše i najostvarenije od tih slika ubrojio bih:

„Jer oko suzom srce pere“,

i „Nekrstova bolest nevidljiva, čini ti se da sija sjajem dobrote“,

a ima ih još mnogo.

I koliko god te slike bile uspešno izbrušene i ostvarene, čini se da je ovo poezija koja daje osnov, motiviše na promišljanje, možda i provocira, za dalje tumačenje i dešifrovanje po merilima onoga kome pesnička reč služi samo kao povod za sopstveni let u sferu sopstvene imaginacije za, moglo bi se reći, još jedan krak iz istog korena, za još jednu nijansu koja poseduje zajednički sadržalac.

Očigledno je da autorka vešto i znalački vlada zavidnim nanosom svekolike mudrosti, po sopstvenom izboru sakupljene i prisvojene, koju tumači u skladu sa svojim osobenim statusom u sopstvenom životu i sopstvenim očima. Ona sve ono što je saznala, i doživela, tumači na svoj način, što je svojevrsna avantura i hrabar čin bekstva od uniformnog i pristajućeg stava nemisleće većine. Ali i tegoban eksperiment sa neizvesnim ishodom.

Biljana hrabro ulazi u tu pesničko-metafizičku igru dajući sebi pravo i zadatok da ima sopstveni pogled i svoj sud, što uvek izaziva otpor samozvanih tumača pesničke misli koja po njima prevashodno podrazumeva igru u jeziku, a manje eksplicitno saopštavanje individualnih misaonih doživljaja i emanacija vidioca i učesnika u sopstvenom životu, na pozornici pod svetlima urođene čulnosti.

Ali ona zna i da kroz sopstveni odnos prema metafizičkom ništavilu progovori u ime svih nas, kao u pesmi „Uplašena duša“, da sublimira, taksativno navede i pred čitaoca „baci“ ono što je, verovatno, karakteristika svakog iole umnog ljudskog stvrora, a to je taj strah od ništavila, smrti, nestanka i definitivnog iščeznuća.

Zanimljiv je i dijalog sa sopstvenom dušom koja bi, po svim učenjima verskih zanesenjaka i poštovalaca crkvenih kanona, trebalo da bude agens čiji je čovek, kao pojava, samo puki izvršilac ili nadomestak. Međutim, pesnikinja sebe stavlja u ulogu korektora, savetodavca i vaspitača sopstvene duše koja se, očigledno, ne snalazi ponajbolje u modernom svetu u kojem ponajmanje ima mesta za dušu, za duševno i duhovno.

Čitava ova nevelika knjiga se doživljava kao „svetilište reči“ u kojem ona, sledbenica božanskih postulata i nebeske harmonije Carstva Božjeg, vernica i glasnogovornica sopstvenog nadahnuća, samo nastavlja svoju rođenjem ostvarenu pupčanu vezu sa providenjem.

„Uzmi ove oči i probaj

kroz njih svet da vidiš“.

U izlivima ljubavi prema voljenom kod nje je maksimalno stišan erotski naboj ili je, bolje rečeno, usaglašen sa duhovnim ne prelazeći granicu svesnosti u okvirima zadatog, a čitava emocija je uzdignuta na nivo manje telesnog i lascivnog, a više intuitivnog i bezgrešnog, bar onako kako se u religioznim naznakama za sveopštu upotrebu preporučuje.

Ipak, pesnikinja ne propušta priliku da se kao žena oglasi i bez odore svetice, nešto lascivnijim opisima ljubavnih doživljaja, mada se i tu uglavnom javlja kao post-festum tumač onoga što se dogodilo i u njenoj svesti uzdiglo na nivo metafizičkog promišljanja, a ne samo faktičkog i ogoljenog čina spoja dva raznopolna subjekta.

Pupak je to mesto, centralo reklo bi se, odakle idu njene svetovne i erotske misli, ali i one druge. Ili, tačnije, pupak je počelo svega, ona tačka koja vaginalnom kao centralnoj odrednici ženstvenosti, plodnosti i majčinstva, ali i ljubavne igre, daje smisao i napaja je životnim energetskim nabojem i suštinom. Vaginalno se u njenoj poeziji samo naslućuje, a možda čak ni to, jer se, verovatno, podrazumeva.

I tako traje ovaj pesnički monolog „iskušenice“ Biljane u neprekidnoj vezi sa Bogom i božanskim ustrojstvom sveta po sopstvenom shvatanju tih normativa, u toj gotovo monaškoj čednosti, praštanju i milosrđu, koja baš na taj način skoro do savršenstva uzdiže svoj ženski princip i neospornu činjenicu da je ono što jeste – žena pre svega, sa svim onim atributima koje taj aksiom nosi.

Takođe se ne može osporiti da je ovo poezija koja izranja iz sveobuhvatnog i godinama taloženog metafizičkog odnosa prema svemu, ali u biti samosvojna, originalna i samo njoj svojstvena, što danas predstavlja naročitu vrednost i kvalitet. Brevijar nadasve iskrenog i promišljajućeg odnosa prema okruženju, i sebe u njemu.

Nažalost, ovakva knjiga ne sme da ima grešku, a njih je ovde mnogo, „zahvaljujući“ nemaru onih koji su tehnički doprineli njenom nastanku.

Biljana je rođena 1959. god. živi i piše u Trsteniku i ovo je njen prva knjiga.

U Kraljevu, 23. 10. 2021. god.

5.12.2021.g.

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>